

Dosarul nr. 3r-20/23
2-20164397-01-3r-26012023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. L. Hoplevițaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Ocnicianca” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative

împotriva încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari împotriva hotărârii din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ

c o n s t a ț ă :

La 24 decembrie 2020, SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative.

Întemeindu-și pretențiile pe dispozițiile art. 214 alin. (4), 234 alin. (1), (5), 264 alin. (4) lit. a)-c) Cod fiscal, art. 141 alin. (1), 162 alin. (1), (3), 163 lit. b), 214, 217 alin. (1), (2), 224 alin. (1) lit. a), 272 alin. (2) Cod administrativ, a solicitat anularea integrală a deciziei nr. 217/843 din 29 septembrie 2020 emisă de Direcția Generală Administrare Fiscală Nord și a deciziei nr. 245 din 3 decembrie 2020 emisă de Serviciul Fiscal de Stat.

La 22 martie 2022, SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari a depus cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată, solicitând anularea parțială a deciziei nr. 217/843 din 29 septembrie 2020 emisă de Direcția Generală Administrare Fiscală Nord, în partea în care nu a fost admisă contestația și anularea parțială a deciziei nr. 245 din 3 decembrie 2020 emisă de Serviciul Fiscal de Stat, în partea în care nu a fost admisă contestația.

Prin hotărârea din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL „Ocnicianca”, ca fiind neîntemeiată.

La 16 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari împotriva hotărârii din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ (f. d. 155-158).

La 6 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari a depus recurs împotriva încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, anularea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru rejudecare, în același complet de judecată (f. d. 163-165).

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel, în motivarea soluției sale, a indicat precum că la 18 octombrie 2022, de către reprezentantul SRL „Ocnicianca”, avocatul Andrei Cebotari a fost recepționată hotărârea motivată din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, fapt ce ar fi confirmat prin avizul de recepție.

A remarcat că de fapt, până în prezent, copia hotărârii motivate din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, nu a fost recepționată de către reprezentantul SRL „Ocnicianca”, avocatul Andrei Cebotari, iar semnătura de pe avizul de recepție nu aparține avocatului Andrei Cebotari sau unuia dintre colegii de birou, scrisoarea fiind recepționată de către altcineva la o altă adresă.

A precizat că, reieșind din materialele cauzei, copia hotărârii motivate din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost expediată la adresa – mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare 83D, pe când reprezentantul SRL „Ocnicianca”, avocatul Andrei Cebotari a informat instanța încă la 1 septembrie 2021 despre faptul că și-a schimbat adresa de corespondență.

La fel, adresa nouă a reprezentantului a fost prezentată ulterior instanței prin cererea din 25 noiembrie 2021, cererea de chemare în judecată concretizată din 22 martie 2022 și cererea de apel nemotivat expediată la 15 iunie 2022 de pe adresa – mun. Chișinău str. Alexandr Pușkin 26A bir. 502, fiind indicată în permanență adresa nouă.

Astfel, a considerat ca fiind eronată concluzia instanței de apel, or, actul menționat nu poate fi apreciat ca confirmare a notificării hotărârii motivate a instanței de fond, deoarece acesta a fost remis la o altă adresă decât cea a reprezentantului și acesta nu corespunde rigorilor stabilite, și anume, nu conține datele de identificare a reprezentantului.

Respectiv, în condițiile în care la materialele dosarului lipsesc probele care ar confirma cu certitudine expedierea, prin intermediul oficiului poștal sau în alt mod, a copiei hotărârii motivate a instanței de fond, la adresa indicată de părți, este

neîntemeiată concluzia instanței de apel că termenul de prezentare a motivării apelului a început să curgă din 18 octombrie 2022.

La 26 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a notificat intimatului Serviciului Fiscal de Stat copia recursului depus de SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari (f. d. 169).

Prin referința depusă la 16 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat respingerea recursului depus de SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari.

Conform art. 241 alin. (1) Cod administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Potrivit art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 13 decembrie 2022. Copia încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată SRL „Ocnicianca” la 30 decembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8007995886AS (f. d. 161).

Astfel, instanța de recurs consideră că SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la art. 242 Cod administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

Prin prisma art. 191 alin. (5) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Conform art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună invitarea părților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acestora și participanții la proces nu au solicitat examinarea recursului în ședința de judecată.

Examinând recursul depus de SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari, prin prisma argumentelor invocate și a actelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l admite, cu anularea încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată, din motivele ce succed.

Conform art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Articolul 21 alin. (1) Cod administrativ, stipulează că autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Potrivit art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În corespundere cu prevederile art. 194 alin. (1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Din actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL „Ocnicianca”, ca fiind neîntemeiată (f. d. 128, 132-147).

La 16 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f. d. 130-131).

Prin încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari împotriva hotărârii din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ (f. d. 155-158).

Conform prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Instanța de recurs reține că la examinarea admisibilității cererii de apel depuse de SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari împotriva hotărârii din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, instanța de apel nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor anexate la dosar, eronat calculând termenul limită de prezentare a apelului de către SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari.

În acest sens, instanța de recurs notează că potrivit scrisorii de expediere nr. 15872-15873 din 12 octombrie 2022, copia hotărârii motivate din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost remisă SRL „Ocnicianca”, de către Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, prin intermediul oficiului poștal, la adresa – r-nul Ocnîța sat. Ocnîța și avocatului Andrei Cebotari la adresa – mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 83D (f. d. 148).

În același timp, actele anexate la dosar atestă că la 01 septembrie 2021, odată cu depunerea prin intermediul poștei electronice la Judecătoria Chișinău a cererii de amânare a ședinței de judecată, avocatul Andrei Cebotari a notificat instanța de

judecată și despre schimbarea adresei sale, menționând-o ca mun. Chișinău str. Alexandr Pușkin 26A bir. 502 (f. d. 94).

Totodată, se constată că adresa – mun. Chișinău str. Alexandr Pușkin 26A bir. 502, a fost indicată de către avocatul Andrei Cebotari și în cererea de amânare a ședinței de judecată depusă la 25 noiembrie 2021 (f. d. 99), în cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată din 22 martie 2022 (f. d. 107), cât și în cererea de apel nemotivată depusă la 16 iunie 2022 (f. d. 130) .

Prin urmare, instanța de recurs observă că, deși noua adresă a avocatului Andrei Cebotari s-a regăsit în cererile și actele depuse din numele acestuia în interesele SRL „Ocnicianca” la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani și la Curtea de Apel Chișinău, atât prima instanța, cât și instanța de apel au ignorat respectiva schimbare de adresă, expediind actele judecătorești, inclusiv hotărârea motivată a primei instanțe, la vechea adresă a reprezentantului SRL „Ocnicianca, avocatul Andrei Cebotari – mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 83D.

Potrivit art. 195 Cod administrative, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Iar conform art. 107 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

Raportând la caz prevederile normei enunțate, instanța de recurs constată că hotărârea motivată din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani nu a fost notificată părților la proces, în concret SRL „Ocnicianca” sau reprezentantului său avocatul Andrei Cebotari, în mod corespunzător.

Or, la actele cauzei lipsește și avizul de recepție sau oricare alt înscris, care ar confirma cu certitudine faptul notificării SRL „Ocnicianca” a copiei hotărârii motivate din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Distinct de aceste constatări, instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiată concluzia instanței de apel precum că hotărârea motivată din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost notificată avocatului Andrei Cebotari la 18 octombrie 2022.

La acest segment, se va nota că oricare parte din proces, persoană fizică sau juridică ori reprezentanții acesteia, au dreptul să-și aleagă un sediu procesual pentru comunicarea citațiilor și a altor acte de procedură pe parcursul examinării cauzei, urmând ca această operațiune să se efectueze numai sediul procesual ales.

Astfel, dacă partea și-a ales, în condițiile legii, un sediu procesual pentru comunicarea actelor de procedură și a informat instanța pe parcursul examinării cauzei despre schimbarea acestuia, instanțele de judecată vor dispune citarea părții și notificarea actelor de procedură preferențial la ultima adresa indicată.

În continuare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării hotărârii motivate a instanței de fond.

Astfel fiind, instanța de recurs învederează că, Curtea de Apel Chișinău urma să stabilească cu certitudine nu doar data notificării hotărârii motivate din 1 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani participanților la proces, dar și faptul dacă această notificare a fost efectuată eficient.

Reieșind din cele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că declararea ca inadmisibilă a cererii de apel depusă de SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari, pe motiv că apelanta nu a depus în termenul prevăzut de lege cererea de apel motivată, nu corespunde rigorilor instituite de legiuitor, iar încheierea adoptată nu poate fi menținută.

Or, în circumstanțele expuse, soluția adoptată de către instanța de apel prin încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu este compatibilă nici cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Reieșind din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de către SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari, de a anula încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

Conform prevederilor art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul depus de SRL „Ocnicianca”, reprezentată de avocatul Andrei Cebotari.

Se anulează încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Ocnicianca” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative și se restituie cauza la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu